

BIS

FREDRIK PACIUS
HYMN TO FINLAND
WORKS FOR MALE-VOICE CHOIR
AKADEMISKA SÅNGFÖRENINGEN
HENRIK WIKSTRÖM

PACIUS, FREDRIK (1809–91)

Pacius på svenska / Pacius in Swedish

[1] VÅRSÅNG (PÅ HOPPET DAG) (1844)
Stig upp på bergen! <i>Text: Z. Topelius</i>	0'42
[2] STUDENTSÅNG (1835)
Kring Saimens och Ladogas fjärdar och skär. <i>Text: B. O. Lille</i>	1'49
[3] SÅNG FÖR NORDISKA YNGLINGAR (1839)
<i>Text: J. A. Gadolin</i>	0'58
[4] DET VAR DÅ (1841)
<i>Text: J. L. Runeberg</i>	2'44
[5] PHILOMELE (1836)
<i>Text: Anon. SHARON BEZALY flute</i>	1'59
[6] DEN SJUTTONÅRIGA (quartet) (c. 1843)
<i>Text: J. L. Runeberg</i>	1'33
[7] FÖRGÄT MIG EJ (octet) (1841)
<i>Text: A. F. Lindblad</i>	1'12
[8] TILL JONAS PERÓN (1843)
Jonas uti källar'n går. <i>Text: Anon.</i>	0'32

Tre sånger av Carl Michael Bellman, arrangerade av Pacius /
Three Songs by Carl Michael Bellman, arranged by Pacius

- [9] FREDMANS EPISTEL N:o 14 (octet) (arr. c. 1842) 1'32
Hör, I Orphei drängar. *Text & music: C. M. Bellman*
- [10] FREDMANS EPISTEL N:o 25 (octet) (arr. at the latest 1841) 1'28
Blåsen nu alla. *Text & music: C. M. Bellman*
- [11] FREDMANS EPISTEL N:o 13 (arr. c. 1842) 1'47
Nå, ä' nu alla församlade här? *Text & music: C. M. Bellman*

Finska folkvisor arrangerade av Pacius / Finnish folk-songs arranged by Pacius

- [12] KREIVIN SYLISSÄ ISTUNUT (arr. 1835–40) 1'47
Minä seisoin korkialla vuorella. *Text: Kanteletar*
- [13] FOLKVISA (LAULU KANTELETTA SOITTAVALLE TYTÖLLE) 0'30
(quartet) (arr. 1835–40)
Tuopa tytö, kaunis tytö kanteletta soittaa. *Text: Trad.*
- [14] TURVATON (quartet) (arr. 1835–40) 0'55
Onneton olin minä ollessani. *Text: Kanteletar*
- [15] FOLKVISA (RANNALLA ITKIJÄ) (quartet) (arr. at the latest 1848) 1'14
Läksin minä kesäyönä käymään. *Text: Kanteletar*
- [16] VERINEN POIKA (VELISURMAAJA) (arr. 1835–40) 1'45
Mistäs tulet, kustas tulet? *Text: Kanteletar*
- [17] FANTASI ÖVER ETT FINSKT TEMA (arr. c. 1841) 2'03
Minun kultain kaunis on. *Text: Trad.*

Pacius på tyska och franska / Pacius in German and French

[18] FRÜHLINGSGLAUBE (1837)	1'25
<i>Text: L. Uhland</i>	
[19] ICH BIN NUN EINMAL SO (at the latest 1842)	0'57
<i>Text: Anon.</i>	
[20] GESPRÄCHE DER IRRLICHTER (1843)	1'57
<i>Text: F. Rückert</i>	
[21] DER JÄGER AUF DER KIRCHWEIH (octet) (1844)	1'12
<i>Text: A. H. Hoffmann von Fallersleben</i>	
[22] WIEGENLIED (quartet) (at the latest 1842)	1'08
Alles still in süsser Ruh. <i>Text: A. H. Hoffmann von Fallersleben</i>	
[23] DIE ABENDGLOCKE AUF DEM BERGE (quartet) (1843)	2'50
<i>Text: K. Pichler</i>	
[24] LIED AN DIE SCHÖNE MÜLLERIN (1844)	3'30
<i>Text: F. Rückert</i>	
[25] À LA MÉLANCOLIE (1837)	2'45
<i>Text: L. P. de Ségur</i>	
[26] RHEINWEINLIED (1841)	0'27
<i>Text: Anon.</i>	
[27] SCHENKT EIN! (1843)	1'05
Vinum Rhenanum. <i>Text: Anon.</i>	
[28] TRINKLIED (1843)	1'08
Guckt nicht in Wasserquellen. <i>Text: W. Müller</i>	

	Fosterländskt Pacius / Patriotic Pacius	
[29]	BJÖRNEBORGARNAS MARSCH (arr. 1858) <i>Music: Trad.; Text: J. L. Runeberg</i>	3'33
[30]	SUOMIS SÅNG (1854) <i>Text: E. von Qvanten, rev. J. L. Runeberg</i>	2'30
[31]	FINLANDS FLAGGA (at the latest 1863) <i>Text: Z. Topelius</i>	5'20
[32]	HYMN TILL FINLAND (1852) from the opera <i>Kung Karls jakt</i> – originally for mixed choir and orchestra <i>Text: Z. Topelius</i>	1'20
[33]	VÅRT LAND (1848) <i>Text: J. L. Runeberg</i>	1'37
		TT: 60'30

AKADEMISKA SÅNGFÖRENINGEN

HENRIK WIKSTRÖM *conductor*

Quartet numbers: THE 4z · Octet numbers: THE 4z and AUDIO QUATTRO

THE 4z

JONNE SANDSTRÖM *tenor 1* · ROBERT BERGLUND *tenor 2*
KAI BÄCKSTRÖM *bass 1* · CARL VON NUMERS *bass 2*

AUDIO QUATTRO

FREDRIK WELANDER *tenor 1* · SEBASTIAN PERRET *tenor 2*
ALEXANDER FELDT *bass 1* · RIKHARD DAHLSTRÖM *bass 2*

Male-voice part singing reached Åbo Academy in the 1810s, inspired by the tradition in Uppsala, the ancient university city of Sweden. After the great fire in Turku (the city's Swedish name is Åbo) in 1827, the academy moved to Helsinki, the new capital of Finland and was given a new name that fitted the country's position following the end of Swedish rule in 1809: the Imperial Alexander University in Finland. Some of the choirs promoted by the regional student bodies continued their activities in the new environment. When the post of music lecturer at the university became vacant in 1833 the authorities looked for a successor who could not only direct the University Orchestra but also take responsibility for the musical life of Helsinki which was still in its infancy.

The man considered as most suitable for the job was Friedrich (Fredrik) Pacius (1809–91). He had been born in Hamburg and had studied with Ludwig Spohr in Kassel and, from 1828, had served as a violinist in the orchestra of the Royal Opera in Stockholm. Pacius accepted the post, perhaps because, as one speaker expressed the matter after his death, he had 'sensed an empty throne – a throne in a kingdom without armies and fixed positions but a kingdom in which everything could be achieved because almost nothing had previously been attempted'. Pacius arrived in Helsinki in February 1835 and he built up the musical life of the city with such success that he finally gained the epithet 'the father of Finnish music'. For example, he composed the first opera in Finland, *Kung Karls jakt* (*The Hunt of King Charles*), to a libretto by Zacharias Topelius. The première in 1852 counts as

one of the two most important musical events in Finland during the 19th century. (The other one was the first performance of Sibelius's *Kullervo* in 1892.) The final chorus, *Hymn till Finland* (*Hymn to Finland*), was soon taken up as part of the central patriotic repertoire, also in the setting recorded here for male voice choir.

The Choir

As early as 1835, a couple of months after arriving in Helsinki, Pacius conducted Spohr's oratorio *Die letzten Dinge*. He had immediately established contact with singers and orchestral musicians. With regard to the student spring celebration in 1836, Topelius wrote in his journal: 'Paciustook part in a raucous choir in one of the tents'. Later he was to conduct a succession of major works including Carl Heinrich Graun's *Der Tod Jesu*, Handel's *Messiah* (abbreviated), Félicien David's symphonic ode *Christophe Colomb* and Medelssohn's *Lobgesang*. His choir consisted of 'the town's gentlest ladies' and the student singers, with an orchestra that originally consisted mainly of the University Orchestra but which increasingly recruited military and restaurant musicians and other professionals.

The student singers in the choir sometimes performed works for men's choir 'after the ladies had withdrawn' and they started to organize themselves into a more permanent body. From 1838 they called themselves the Akademiska Sångsällskapet (University Choral Society) and had Pacius as their chairman. Since 1846 the choir has been known as Akademiska Sångföreningen, or 'Akademien' and it is the oldest extant choir in Finland.

New singers still sign the original membership register to this day. From 1846 assistant conductors directed the choir but, up until 1869, Pacius himself was in charge of the more demanding projects. In 1858, 1861 and 1869, twelve-man ensembles from the choir performed in many parts of Finland in order to raise money for a student union building in Helsinki. Later known as the 'Old Student Union', when it was completed in 1870 a concert was held there with the three twelve-man ensembles united under the baton of Pacius who had by now retired from his musical posts. Akademen lived on after Pacius's retirement and there were new developments among the student choral bodies. For a tour in 1878, some of the Akademen choristers left to create Muntra Musikanter (Merry Musicians), a choir that lives on under the epithet MM. Conflict between Swedish-minded and Finnish-minded members led to the latter leaving Akademen in 1883 and forming the Finnish-speaking student choir named Ylioppilaskunnan Laulajat, now generally known as the YL Male Voice Choir. During the 20th century, Akademen performed under the direction of such noted conductors as Bengt Carlson, Nils-Eric Fougstedt and Erik Bergman.

Repertoire

In the 1830s, and even later, the various student choirs in Helsinki performed songs that had originally been performed in Uppsala. Many of these songs had been written in a spirit of revanchism after the loss of Finland to Russia in 1809 and were, thus, less than suitable in the Grand Duchy of Finland. The repertoire of songs in Finnish prior to 1835 really only comprised a few pieces by F.A.

Ehrström. Pacius gave the repertoire a new profile. The choir performed German repertoire in the form of songs by Weber and Spohr. And Pacius composed numerous songs himself, often settings of German poems. Most of the songs recorded here date from the time when Pacius was actively directing Akademen, including arrangements of some Finnish folk-songs and of songs by the 18th-century Swedish poet and composer Carl Michael Bellman. A critic wrote of Bellman's songs in 1843 that 'current taste has banished them to the world of Bacchus and of all male gatherings' but that one 'is always struck by the Bellmanian muse, she who hides so much that is serious beneath a mask of cheerful excess'.

There are three songs composed by Pacius after 1846, when the daily direction of Akademen was already in the hands of others, that have an honoured place among Finland's patriotic songs. *Väri land* (*Our Land*; text by Johan Ludvig Runeberg) was written to be performed by Akademen and the band of the local guards at the students' traditional celebration of spring on 'Flora Day', 13th May, in the revolutionary year of 1848. The motto in Finland at the time was: 'We are no longer Swedes, Russians we do not wish to be, so let us then be Finns'. The reception was rapturous and the song later became the Finnish national anthem. The introductory motif appears on Akademen's membership badge. *Suomis sång* (*The Song of Suomi*; text by von Qvanten, revised by Runeberg) was first performed by Akademen in 1856 in conjunction with a student attendance on the Emperor Alexander II. The song was long regarded as Finland's No. 2 patriotic song but it was to be demoted

one place by Sibelius's *Finlandia Hymn*. *Björneborgarnas marsch* (*March of the Pori Regiment*), a traditional military march, was arranged by Pacius for men's choir in 1858 with a rather stilted poem by Zacharias Topelius: 'Skuggor från de flydda dar' ('Shadows from days past'). When Runeberg heard the arrangement he asked Topelius, who was there at the time, 'Why don't you let the people of Björneborg (Pori) sing themselves?' Topelius was not short of an answer: 'It's only the ensign who can do that!' Runeberg, the author of the immensely popular *Fänrik Ståls sägner* (*Tales of Ensign Stål*), wrote the text "Söner av folket, som blött" ('Sons of the people who gave their blood'), which he later included in his *Tales*, and Akademen performed the song on 1st May 1860. The march was an indispensable symbol during the troublesome years from 1899 and the various wars of the 20th century and is an essential part of the ceremony when the President of Finland is in attendance.

© Fabian Dahlström 2008

Akademiska Sångföreningen (Akademen) is Finland's oldest choir, founded in 1838 by Fredrik Pacius who remained its conductor until 1846. The choir is a member association of the Helsinki Student Union. The 170 years of the choir's existence have witnessed some notable events. These include the first performance of Finland's national anthem, *Vårt land*, conducted by Pacius in the Gumboläkt park in Helsinki on Flora Day 1848. Since that occasion, Akademen has been conducted by many noted figures in Finnish musical life, among them Bengt Carlson, Nils-Eric Fougedt and Erik Bergman.

The choir currently comprises some 60 members. Since 1870 the choir has been based at the Old Student Union. Besides giving regular concerts in Finland the choir seeks to hold the banner of Finnish music high on concert tours abroad. In recent years Akademen has performed in the USA and Canada, for example. On this recording the choir is conducted by Henrik Wikström (conductor 1997–2008). Wikström was succeeded as Akademen's director by Kari Turunen in the autumn of 2008.

Henrik Wikström joined Akademen in 1986 and was the choir's pianist and assistant conductor for several years; he became director of the choir in 1997. He studied choral conducting with Pär Fridberg, Håkan Sund and Dan-Olof Stenlund. Henrik Wikström has conducted Akademen on concert tours in Germany, Austria, Estonia, France, Sweden, Norway, the USA and Canada. He led the choir at its 160th and 170th jubilees and at the 150th anniversary performance of the Finnish national anthem *Vårt land*.

Besides conducting Akademen, Wikström has been conductor at the Helsinki City Theatre and has taken part in musical productions at the Swedish Theatre in Helsinki both in the orchestra pit and on the stage. Henrik Wikström has accompanied singers at concerts in Finland, Sweden, Denmark and Iceland. He was awarded the Pro Musica prize in 1998 and received a grant from the Swedish Cultural Foundation in 2001.

Den flerstämmiga studentsången nådde Åbo akademi på 1810-talet enligt förebild från Uppsala. Efter Åbo brand 1827 flyttades akademien till Finlands nya huvudstad Helsingfors, och fick ett namn som svarade mot Finlands position efter den svenska tidens slut 1809: Kejserliga Alexandersuniversitetet i Finland. Några nationskörer fortsatte sin verksamhet i den nya miljön. Då musikläraryrjänsten 1833 blivit ledig sökte man en efterträdare som inte bara skulle leda Akademiska kapellet, utan även bygga upp Helsingfors musikliv, som ännu inte hade tagit fart.

Blickarna riktades mot den i Hamburg föddes Friedrich (Fredrik) Pacius (1809–1891), elev till bl.a. Ludwig Spohr i Kassel och från 1828 violinist i Kungliga hovkapellet i Stockholm. Han accepterade tjänsten, kanske för att han, som en talare uttryckte sig efter hans död, hade "varsnat en ledig tron – tronen i ett rike utan arméer och fasta platser men dock ett rike där allt kunde göras emedan intet, eller så gott som intet blivit gjort". Pacius kom till Helsingfors i februari 1835, byggde upp musiklivet, och kallades slutligen "den finska musikens fader". Bland annat komponerade han den allra första operan i Finland, *Kung Karls jakt* med libretto av Zacharias Topelius. Premiären 1852 var den ena av 1800-talets musikaliska höjdpunkter i Finland (den andra var framförandet av Sibelius *Kullervo* 1892). Slutkören *Hymn till Finland* härfördes snart till den centrala fosterländska repertoaren, även i den sättning för manskör som sjungs på denna skiva.

Kören

Redan i april 1835, ett par månader efter sin ankomst, dirigerade Pacius Spohrs oratorium *Die letzten Dinge*. Han hade omedelbart knutit kontakter med sångare och musiker. Rörande studenternas vårfest 1836 skrev Topelius i sin dagbok: "Pacius sjöng med i en skrälande kör i ett av tälten." Sedermera ledde han många större verk som Carl Heinrich Grauns *Der Tod Jesu*, Händels *Messias* (förkortad), Félicien Davids ode-symfoni *Christophe Colomb* och Mendelssohns *Lobgesang*. Kören bestod av "stadens gentilaste damer" och studentsångare medan orkestern, som först hade Akademiska kapellet som kärna, efterhand upptog allt flera militär-, restaurang- och andra yrkesmusiker.

Körens studentsångare sjöng stundom sånger för manskör "sedan fruntimren gått bort", och började organisera sig fastare. Från 1838 kallade de sig Akademiska Sångsällskapet med Pacius som ordförande, och från 1846 Akademiska Sångföreningen (Akademen), som är Finlands äldsta alltjämt existerande kör. I en matrikel som påbörjades 1840 antecknar nya medlemmar egenhändigt sina namn än i den dag som är. Kören leddes från 1846 av assisterande dirigenter, dock till 1869 av Pacius själv i mera krävande sammanhang. Åren 1858, 1861 och 1869 turnerade s.k. sångartolvor ur kören på många håll i Finland för att samla pengar till ett studenthus i Helsingfors. Då det som senare skulle få namnet "Gamla studenthuset" 1870 stod färdigt gav de tre tolvorna tillsammans en matiné med den redan pensionerade Pacius som ledare. Akademen levde vidare efter Pacius sorti, och studentsången tog sig även nya former. För en turné

1878 bröts en del av kören ut: den ännu i dag verksamma kören Muntra Musikanter. Motsättningar mellan svensk- och finsksinnade ledde till att de senare trädde ut ur kören 1883 och grundade den finskspråkiga studentkören Ylioppilaskunnan Laujat. På 1900-talet har Akademien framträtt under välkända dirigenter som Bengt Carlson, Nils-Eric Fougedt och Erik Bergman.

Repertoaren

Ännu på 1830-talet, och även därefter, sjöng studentnationskörerna i Helsingfors sånger som övertagits från Uppsala. Många av dessa hade tillkommit i en sorts revanschanda efter Sveriges förlust av Finland 1809, och var därmed politiskt olämpliga i Storfurstendömet Finland. Den finländska repertoaren före 1835 omfattade egentligen bara några sånger av F. A. Ehrström. Pacius gav repertoaren en ny profil. Dels sjöngs nu också tysk repertoar, såsom sånger av Weber och Spohr. Dels komponerade Pacius själv många sånger, ofta till tyska texter. De flesta av sångerna på denna skiva härför sig till Pacius aktiva period som dirigent för Akademien, även några arrangemang av finska folkvisor och några Bellman-arrangemang, om vilka en recensent 1843 skrev att "den rådande smaken redan länge förvisat dem endast till bågarens grannskap och muntra bröders lag" men att man "dock alltid skall anslås av den Bellmanska sångmön, hon som döljer så mycket allvar under masken av ett glatt överdåd".

Tre sånger som Pacius komponerade efter 1846, då det dagliga arbetet i Akademien redan sköttes av andra, står på hedersplats bland Finlands fosterländska sånger. *Vårt land* (Runeberg)

tionsattes för att uppföras av Akademien och gardesmusiken vid studenternas majfest på Floradagen "Europas galna år" 1848. Tidens motto i Finland var: "svenskar är vi inte längre, ryssar vill vi inte bli, låt oss alltså bli finnar." Hämförelsen var obeskrivlig, och sången blev snart Finlands nationalsång. Inledningsmotivet återges på Akademens medlemsmärke. *Suomis sång* (v. Quanten, rev. Runeberg) sjöngs 1856 av Akademien vid en studentuppvisning för kejsar Alexander II. Länge var den Finlands fosterländska sång nummer två, men har i den egenskapen detroniseras av *Finnlandshymnen* av Sibelius. *Björneborgarnas marsch*, en gammal militärmarsch, arrangerades 1858 av Pacius för manskör med en rätt uppstytlad text av Topelius: "Skuggor från de flydda dar". Då Runeberg fick höra arrangemanget frågade han Topelius, som fanns tillhands: "Varför låter du inte Björneborgarna sjunga själva?" Topelius svarade: "Det kan endast Fänriken." Med Runebergs text "Söner av ett folk, som blött", som sedan infördes i *Fänrik Ståls sånger*, sjöngs den av Akademien den 1 maj 1860. Marschen var en omistlig symbol under ofårsåren fr.o.m. 1899 och under krigsåren på 1900-talet, och hör till ceremonielet då Republikens president framträder.

© *Fabian Dahlström 2008*

Akademiska Sångföreningen (Akademien), Finlands äldsta kör, grundades år 1838 av Fredrik Pacius (dirigent 1838–1846) och är en musikkorporation under Helsingfors universitets studentkår. Körens 170-åriga historia har präglats av flera betydande händelser. Som exempel kan nämnas uruppförandet av Finlands nationalsång, *Vårt land*,

under Pacius ledning på Gumiäkts ängar i Helsingfors på Floradagen 1848. Sedermera har Akademien dirigerats av många bemärkta namn inom det finländska musiklivet, bland dem Bengt Carlson, Nils-Eric Fougstedt och Erik Bergman.

Idag består Akademien av ca 60 sångare. Alltsedan 1870 har Gamla studenthuset i Helsingfors fungerat som körens "hem" och högkvarter. Förutom att konsertera regelbundet i hemlandet strävar Akademien efter att hålla fanen högt också utomlands. Under de senaste åren har kören bland annat besökt USA och Kanada. På denna skiva leds kören av Henrik Wikström (dirigent 1997–2008). Wikström efterträddes hösten 2008 av körens nuvarande dirigent, mus. mag. Kari Turunen.

Henrik Wikström (ekon. mag.) sjöng in i Akademiska Sångföreningen 1986 och var körens pianist och vicedirigent under flera år. Dirigentskapet för Akademien övertogs han 1997. Henrik Wikström har studerat kördirigering för Pär Fridberg, Håkan Sund och Dan-Olof Stenlund. Henrik Wikström har dirigerat Akademien på utlandsresor i Tyskland, Österrike, Estland, Frankrike, Sverige, Norge, USA och Kanada. Han dirigerade även kören vid dess 160-, 165- och 170-årsjubileum samt vid national-sången *Vårt lands* 150-årsjubileum.

Vid sidan av köarbete har Wikström varit kapellmästare på Helsingfors Stadsteater och medverkat i Svenska Teaterns musikpjäser både i orkesterdiket och på scenen. Henrik Wikström har ackompanjerat artister på konserter i Finland, Sverige, Danmark och Island. Wikström mottog Pro Musica-priset 1998 och Svenska Kulturfondens arbetsstipendium 2001.

Moniääninen ylioppilaslaulu tuli Turun akatemiaan 1810-luvulla, esikuva saatuiin Uppsalasta. Vuoden 1827 Turun palon jälkeen akatemia muutti Suomen uteen pääkau-punkiin Helsinkiin ja sai nimekseen Suomen Keisarillinen Aleksanterin-Yliopisto; nimi vastasi uutta tilannetta Ruotsin ajan loputtua 1809. Muutamien ylioppilasosakuntien kuorot jatkivat toimintaansa uudessa ympäristössä. Musiikkinopettajan viran vapauduttuva 1833 siihen etsittiin henkilöä, joka ei vain johtaisi Akatemista kapellia, vaan loisi myös Helsingiin musiikkielämän, joka oli vielä aullusta.

Katseeet kohdistuivat Hampurissa syntynneeseen Friedrich (Fredrik) Paciuksen (1809–1891), joka oli opiskellut mm. Ludwig Spohrin johdolla Kas-selissa ja toiminut vuodesta 1828 viulistina Tuk-holman kuninkaallisessa hovikapelissa. Pacius otti viran vastaan, ehkä siksi että hän oli – kuten eräässä puheessa mainittiin hänen kuoltaan – ”nähnyt mahdollisuuden istua valtaistuimelle, valtakunnassa jossa ei ollut armeijoita eikä vakiintunutta järjestystä, mutta jossa kuitenkin oli kaikki mahdollisuudet avoinna, sillä mitään tai lähes mitään ei ollut vielä tehty”. Pacius tuli Helsingiin helmi-kuussa 1835, elävästi musiikkielämän, ja häntä kutsuttiin lopuksi ”suomalaisen musiikin isäksi”. Hän sävelsi mm. Suomen ensimmäisen oopperan, *Kaarle-kuninkaan metsästyksen*, Zacharias Topeliuksen librettoon. Ensi-ilta vuonna 1852 oli yksi 1800-luvun musikaalisista kohokohdista Suomessa (toinen oli Sibeliusen *Kullervon* ensiesitys 1892). Oopperan loppukuoro *Hymni Suomelle* liitettiin pian keskeiseen isänmaalliseen ohjelmistoon, myös sinä mieskuorosovituksena, joka tällä levyllä lau-letaan.

Kuoro

Jo huhtikuussa 1835, pari kuukautta saapumisen sa jälkeen, Pacius johti Helsingissä Spohrin oratorion *Die letzten Dinge*. Hän oli väliittömästi solminut yhteyksiä laulajiin ja soittajiin. Ylioppilaiden kevätsuhlaan 1836 liittyen Topelius kirjoitti päävirkirjaansa: "Pacius lauloi yhdessä teltassa mukana äänekkäässä kuorossa." Hän johti sittenkin useita muita suurempia teoksia kuten Carl Heinrich Graunin *Der Tod Jesu*, Händelin *Messiaan* (lyhenetynä), Félicien Davidin oodi-sinfonian *Christophe Colombe* ja Mendelssohnin *Lobgesang*. Kuoro koostui "kaupungin hienoimmissa daameista" ja ylioppilaslaulajista, kun taas orkesterin ydin, Akaateeminen kapelli, keräsi vähitellen ympärilleen sotilas-, ravintola- ja muita ammattimuusikoita.

Kuoron ylioppilaslaulajat lauloivat silloin tällöin mieskuorolauluja "naisvään poistuttua", ja he järjestäytyivät hiljalleen kiinteämmin. Vuodesta 1838 lähtien he kutsuivat itsään nimellä Akademiska Sångsällskapet, Pacius toimi puheenjohtajana. Nimi muuttui 1846 muotoon Akademiska Sångföreningen (Akademen), joka on Suomen vanhin edelleen toimiva kuoro. Sen vuonna 1840 aloitettuun matrikkelikirjaan kuoron jäsenet kirjoittautuvat omakäisesti vielä tänäkin päävänä. Vuodesta 1846 kuoroa johtivat avustavat kuoronjohtajat, kuitenkin vuoteen 1869 asti Pacius johti vaativampia esityksiä. Vuosina 1858, 1861 ja 1869 kuoron laulajista koostuvat ns. laulajakakstoistikot kiersivät eri puolilla Suomea esitynmässä, keräten rahaan ylioppilastalon rakentamiseksi Helsinkiin. Tuo talo, joka myöhempinä sai nimekseen "Vanha ylioppilastalo", valmistui vuonna 1870, ja silloin nämä kolme kakstoistikkoa esitynyivät matineassa,

jo eläkkeelle siirtyneen Paciuksen johtamina. Paciuksen ajan jälkeen Akademen jatkoi toimintaansa, ja ylioppilaslaulu sai myös uusia muotoja. Vuonna 1878 kuorosta irtautui kiertuetta varten osa, joka on edelleen toimiva kuoro Muntra Musikanter. Ruotsin- ja suomenmielisten vastakkainasettelun seurauksena viimeksi mainitut erosivat kuorosta 1883 ja perustivat suomenkielisen ylioppilaskuoron, Ylioppilaskunnan Laulajat. 1900-luvulla Akademen on toiminut tunnettujen kuoronjohtajien kuten Bengt Carlsonin, Nils-Eric Fougedtin ja Erik Bergmanin alaisuudessa.

Ohjelmisto

Vielä 1830-luvulla ja sen jälkeenkin helsinkiläisten ylioppilasosakuntien kuorot lauloivat Uppsalasta perityjä kappaleita. Monet näistä olivat syntyneet erääänlaisena vastareaktionaa sille, että Ruotsi hävisi Suomen Venäjälle 1809, joten ne olivat poliittisesti sopimattomia Suomen suuriruhtinaskunnassa. Ennen vuotta 1835 suomalaiseen ohjelmistoon kuului oikeastaan vain joitakin F. A. Ehrströmin lauluja. Pacius antoi ohjelmistolle uuden ilmeen. Osittain laulettiin nyt myös saksalaista ohjelmista, kuten Weberin ja Spohrin lauluja, toisaalta Pacius kirjoitti itse monia kappaleita, usein saksalaisiin sanoituksiin. Suuri osa tämän levyn lauluita juontaa juurensa Paciuksen aktiivikauteen Akademien johtajana, niin myös muutamat sovitukset suomalaisista kansanlauluista sekä Bellmanin lauluisista – joista eräs arvostelija kirjoitti 1843, että "vallitseva musiikkimaku on jo kauan yhdistänyt ne ainoastaan pikareiden ja iloluontoisten veikkojen seuraan", mutta "täytyy kuitenkin aina huomioida Bellmanin laulujen symbo-

linen neito, joka piilottelee hyvin vakavana ylenmäärisen ilakoinnin takana”.

Suomen isänmaallisten laulujen kunniapaikoilla seisoo kolme laulua, jotka Pacius sävelsi vuoden 1846 jälkeen, jolloin Akademien kuoronjohto oli jo muissa käsissä. *Maamme* (Runeberg) sävellettiin Akademien ja soittokunnan esitettäväksi ylioppilaiden kevätjuhlaan Floran päivänä ”Euroopan hulguna vuotena” 1848. Aikakauden mottona Suomessa oli: ”Ruotsalaisia emme enää ole, venäläisiksi emme halua tulla, olkaamme siis suomalaisia”. Kollektiivinen humrus oli sanoinkuvaamatlon, ja laulusti tuli nopeasti Suomen kansallislaulu. Alkusävelet on kuvattu Akademien jäsenmerkkiin. *Suomen laulun* (v. Qvanten, uud. Runeberg) Akademien lauloi ylioppilaiden tervehtimessä keisari Aleksanteri II:sta. Se oli kauan Suomen isänmaallinen laulu numero kaksi, mutta Sibeliuksen *Finlandia-hymni* on sittemmin syrjäyttynyt sen. *Porilaisten marsssi* on vanha sotilasmarsssi, jonka Pacius sovitti mieskuorolle 1858, melko jäykään ja mahtipontiseen Topeliukseen tekstiin, ”Skuggor från de flydda där” (“Menneiden päävien varjot”). Kun Runeberg kuuli sovitukseen, hän kysyi Topeliukselta, joka oli paikalla: ”Mikset anna porilaisten itsensä laulaa?” Topelius oli sanavalmis: ”Siihen pysty vain Vänrikki.” Akademien esitti laulun 1.5.1860 Runebergin sanoittamana. Sanat ”Söner av ett folk, som blött” (“Pojat, kansan urhokkaan”; suom. Julius Krohn, Paavo Cajander) liitettiin sittemmin *Vänrikki Stoolin tarinoihin*. Marsssi oli merkittävä kansallinen symboli sortovuosina 1899 lähtien ja 1900-luvun sotavuosien aikana, ja se kuului juhlamenoihin aina kun Tasavallan presidentti esiintyy virallisissa yhteyksissä.

© Fabian Dahlström 2008

Akademiska Sångföreningen (Akademien) on Suomen vanhin kuoro. Sen perusti vuonna 1838 Fredrik Pacius, joka oli kuoronjohtajana 1838–1846. Akademien toimii musiikkikorporaationa Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan alaisuudessa. Kuoro on 170-vuotisen historiansa aikana ollut osallisena monessa Suomen historian kannalta merkittävässä tapahtumassa, esimerkiksi *Maamme*-laulun ensiesityksestä Paciuksen johdolla Kumtähden kentällä Floroon päivänä 1848. Myöhemmin kuorolla on ollut monia nimekkäitä johtajia, kuten Bengt Carlson, Nils-Eric Fougstedt ja Erik Bergman.

Nykyisin Akademien koostuu noin 60 laulajasta. Helsingin Vanha ylioppilastalo on toiminut kuoron ”kotina” ja päämajana jo vuodesta 1870. Säännöllisten kotimaan konserttien ohella kuoro on pyrkinyt pitämään lippunsa korkealla myös ulkomailla. Viime vuosina on käyty muun muassa Yhdysvaltojen ja Kanadan kiertueella. Tällä levyllä kuoroa johtaa Henrik Wikström (johtaja 1997–2008). Wikströmin seurajana syksystä 2008 lähtien toimii musiikin maisteri Kari Turunen.

Henrik Wikström (KTM) aloitti Akademienissa 1986 ja toimi kuoron pianistina ja varajohtajana monen vuoden ajan. Kuoronjohtajana hän aloitti vuonna 1997. Henrik Wikström on opiskellut kuoronjohtoa Pär Fridbergin, Håkan Sundin ja Daniel Stenlundin johdolla. Henrik Wikström on johtanut Akademien ulkomaanmatkoilla Saksassa, Itävallassa, Virossa, Ranskassa, Ruotsissa, Norjassa, Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Hän johti kuoroa sen 160-, 165- ja 170-vuotisjuhissa, sekä *Maamme*-laulun 150-vuotisjuhissa.

Kuorotyönsä ohella Wikström on toiminut kapellimestarina Helsingin Kaupunginteatterissa sekä osallistunut Svenska Teaternin musiikkituoantoihin niin orkesterissa kuin näyttämölläkin. Henrik Wikström on myös säestänyt esiintyjiä Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Islannissa. Wikström sai Pro Musica -palkinnon 1998 ja Svenska Kulturfondenin apurahan 2001.

Die Studentenchor-Tradition nach Uppsalaer Vorbild erreichte die Akademie von Turku in den 1810er Jahren. Nach dem großen Stadtbrand von 1827 wurde die Akademie in Finnlands neue Hauptstadt, Helsinki, verlegt und erhielt einen Namen, der Finnlands Position im Jahr 1809 entsprach, als die schwedische Herrschaftszeit endete: Kaiserliche Alexanderuniversität Finnland. Einige Studentenchöre fuhren mit ihrer Tätigkeit in der neuen Umgebung fort. Als 1833 der Posten des Musiklehrers frei wurde, suchte man einen Nachfolger, der nicht nur die Akademische Kapelle leiten, sondern auch das Musikleben in Helsinki aufbauen sollte, das zu dieser Zeit kaum existierte.

Man hatte den in Hamburg geborenen Friedrich (Fredrik) Pacius (1809–1891) im Auge. Schüler u.a. von Ludwig Spohr in Kassel und seit 1828 Geiger in der Königlichen Hofkapelle Stockholm. Er nahm das Angebot an, vielleicht weil er, wie ein Redner es nach seinem Tod ausdrückte, „eines freien Thrones gewahr wurde – der Thron in einem Reich ohne Armeen und feste Positionen, aber doch ein Reich, in dem alles möglich war, weil bisher noch nichts, oder so gut wie nichts getan worden war.“ Pacius kam im Februar 1835 nach Helsinki, engagierte sich für den Aufbau des Musiklebens und wurde schließlich „Vater der finnischen Musik“ genannt. Unter anderem komponierte er die erste Oper Finnlands, *Kung Karls jakt* (*König Karls Jagd*) auf ein Libretto von Zacharias Topelius. Die Premiere im Jahr 1852 stellte den einen musikalischen Höhepunkt im Finnland des 19. Jahrhunderts dar (der andere war die Aufführung von Sibelius' *Kullervo* 1892). Der

Schlusschor *Hymn till Finland* (*Hymne an Finnland*) nahm bald einen zentralen Platz im patriotischen Repertoire ein, auch in der Fassung für Männerchor, die auf dieser CD gesungen wird.

Der Chor

Schon im April 1835, ein paar Monate nach seiner Ankunft, dirigierte Pacius Spohrs Oratorium *Die letzten Dinge* in Helsinki. Sofort hatte er Kontakte zu Sängern und Instrumentalisten geknüpft. Zum Frühlingsfest der Studenten 1836 schrieb Topelius in sein Tagebuch: „In einem der Zelte sang Pacius in einem grölenden Chor mit.“ Später leitete er viele größere Werke wie Carl Heinrich Grauns *Der Tod Jesu*, Händels *Messias* (gekürzt), Félicien Davids Ode-Symphonie *Christophe Colomb* und Mendelssohns *Lobgesang*. Der Chor bestand aus „den nobelsten Damen der Stadt“ und studentischen Sängern, während das Orchester, dessen Kern zunächst aus der Akademischen Kapelle bestand, nach und nach immer mehr Militär-, Restaurant- und andere Berufsmusiker vereinte.

Die Studenten des Chores sangen zuweilen Lieder für Männerchor, „nachdem die Frauenzimmer gegangen waren“, und begannen, sich fester zu organisieren. Ab 1838 nannten sie sich „Akademiska Sångsällskapet“ mit Pacius als Vorsitzendem und ab 1846 „Akademiska Sångförening“ („Akademien“) – Finlands ältester nach wie vor existierender Chor. In einem Verzeichnis, das 1840 angelegt wurde, notierten bis heute neue Mitglieder eigenhändig ihre Namen. Ab 1846 wurde der Chor von assistierenden Dirigenten geleitet, in anspruchsvolleren Zusammenhängen bis 1869 jedoch von Pacius selbst. In den Jahren 1858, 1861

und 1869 reiste jeweils eine Gruppe von 12 Chormitgliedern durch weite Teile Finnlands, um Geld für den Bau eines Studentenhauses in Helsinki zu sammeln. Als das Gebäude, das später „Altes Studentenhaus“ genannt werden würde, 1870 fertig war, gaben die drei Zwölfer-Gruppen zusammen eine Matinee, geleitet von dem schon pensionierten Pacius. Nachdem Pacius sich zurückgezogen hatte, lebte Akademien weiter, und der studentische Gesang nahm auch neue Formen an. Für eine Tournee im Jahr 1878 spaltete sich ein Teil des Chores ab: der auch heute noch existierende Chor „Muntra Musikanter“. Gegensätze zwischen schwedisch und finnisch Gesinnten führten dazu, dass die letzteren 1883 aus dem Chor austraten und den finnischsprachigen Studentenchor „Yliopspilaskunnan Laulajat“ (YL) gründeten. Im 20. Jahrhundert ist Akademien unter bekannten Dirigenten wie Bengt Carlson, Nils-Eric Fougedt und Erik Bergman aufgetreten.

Das Repertoire

Noch in den 1830er Jahren sangen die Studentenchöre in Helsinki Lieder, die aus Uppsala übernommen worden waren. Viele davon waren in einer Art Revanche-Geist zustande gekommen, nachdem Schweden Finnland 1809 verloren hatte, und waren daher eigentlich politisch unpassend im Großfürstentum Finnland. Das finnische Repertoire vor 1835 umfasste im Prinzip nur einige Lieder von F.A. Ehrström. Pacius gab dem Repertoire ein neues Profil. Teils wurde nun auch deutsches Repertoire gesungen wie Lieder von Weber und Spohr, teils komponierte Pacius selbst viele Lieder, oft nach deutschen Texten. Die

meisten Lieder auf dieser CD stammen aus Pacius' aktiver Zeit als Dirigent von Akademen, so auch einige Arrangements von finnischen Volksliedern und ein paar Bellman-Arrangements, über die ein Kritiker 1843 schrieb, dass „der Zeitgeist sie schon vor langem in die Nachbarschaft der Bierkrüge und die Gesellschaft munterer Trinkbrüder verbannt“ habe, dass man sich aber „doch immer durch die Bellmannsche Gesangsmuse anregen lassen soll, die so viel Ernst unter der Maske fröhlichen Übermutes verbirgt.“

Drei Stücke, die Pacius nach 1846 komponierte, als die tägliche Arbeit mit dem Chor schon von anderen getätigten wurde, haben einen Ehrenplatz unter Finnlands patriotischen Liedern. *Vårt land* (*Unser Land*, Text: J. L. Runeberg) wurde für das Maifest der Studenten am Floratag 1848, Europas „tollem Jahr“, komponiert, wo es von Akademien und den Garde-Musikern aufgeführt wurde. Das Motto dieser Zeit in Finnland war: „Schweden sind wir keine mehr, Russen wollen wir keine werden, also lasst uns Finnen sein.“ Die Begeisterung war unbeschreiblich, und das Lied wurde bald Finnlands Nationalhymne. Das Motiv der Einleitung ist auch auf Akademens Mitgliedsabzeichen zu finden. *Suomis sång* (v. Qvanten, rev. Runeberg) wurde 1856 von Akademen bei einer Studentenveranstaltung zu Ehren Kaiser Alexanders II. gesungen. Lange war es Finnlands patriotisches Lied Nummer 2, wurde in dieser Eigenschaft aber von Sibelius' *Finlandia-Hymne* entthront. *Björneborgarnas marsch*, ein alter Militärmarsch, wurde 1858 von Pacius für Männerchor arrangiert mit einem recht konstruiert wirkenden Text von Topelius: „Skuggor från de flydda dar“ (Schatten ver-

gangener Zeiten). Als Runeberg das Arrangement hörte, fragte er Topelius, der in der Nähe war: „Warum lässt du die Björneborger nicht selbst singen?“ Topelius fing sich schnell: „Das kann nur der Fähnrich.“ Mit Runebergs Text „Söner av ett folk, som blött“ (Söhne eines Volkes, dessen Blut geflossen ist), der später in *Fänrik Ståls sätger* (*Die Erzählungen des Fähnrich Stahl*) eingegliedert wurde, sang Akademen das Lied am 1. Mai 1860. Der Marsch wurde zu einem unverzichtbaren Symbol während der Unglücksjahre ab 1899 und der Kriegsjahre des 20. Jahrhunderts und gehört heute zum Fest-Zeremoniell bei einem Auftritt des Präsidenten.

© Fabian Dahlström 2008

Akademiska Sängföreningen (Akademen), Finnlands ältester Chor, wurde 1838 von Fredrik Pacius (Dirigent 1838–1846) gegründet und ist eine Musikvereinigung innerhalb der Studentenschaft der Helsinkier Universität. Die 170-jährige Geschichte des Chores wurde durch mehrere bedeutende Ereignisse geprägt, z.B. die Uraufführung von Finnlands Nationalhymne *Vårt Land* unter Pacius' Leitung am Floratag 1848. Seither wurde Akademen von vielen namhaften Vertretern des finnischen Musiklebens dirigiert, u.a. Bengt Carlson, Nils-Eric Fougedstedt und Erik Bergman.

Heute besteht Akademen aus etwa 60 Sängern. Seit 1870 ist das Alte Studentenhaus in Helsinki das „Heim“ und Hauptquartier des Chores. Neben regelmäßigen Konzerten im Heimatland strebt Akademen danach, auch im Ausland die Fahne hoch zu halten. In den letzten Jahren hat der Chor u.a. die USA und Kanada besucht. Auf dieser CD

wird der Chor von Henrik Wikström (Dirigent 1997–2008) geleitet. Im Herbst 2008 hat Kari Turunen dessen Nachfolge als Dirigent des Chores angetreten.

Henrik Wikström war seit 1986 Mitglied von Akademien und mehrere Jahre lang der Pianist und Vizedirigent des Chores. Die Leitung des Chores übernahm er 1997. Henrik Wikström studierte Chorleitung bei Pär Fridberg, Håkan Sund und Dan-Olof Stenlund. Er leitete Akademien auf Auslandsreisen nach Deutschland, Österreich, Estland, Frankreich, Schweden, Norwegen, die USA und Kanada. Außerdem dirigierte er den Chor bei dessen 160-, 165- und 170-jährigem Jubiläum sowie beim 150-jährigen Jubiläum der finnischen Nationalhymne.

Neben seiner Chorarbeit war Wikström Kapellmeister am Stadttheater Helsinki und wirkte bei Musikstücken des Schwedischen Theaters sowohl im Orchestergraben als auch auf der Bühne mit. Henrik Wikström hat Künstler bei Konzerten in Finnland, Schweden, Dänemark und Island begleitet. 1998 erhielt er den Pro Musica-Preis und 2001 das Arbeitsstipendium des Schwedischen Kulturfonds.

AKADEMISKA SÅNGFÖRENINGEN

Tenor 1

Simon Djupsjöbacka
Anders Floman
Dennis Holmlund
Rikhard Husu
Dennis Lerviks
Henri Lindén
Kim Nylund
Jonne Sandström
Patrik Simberg
Magnus Sjögren
Jan Strandberg
Fredrik Welander

Tenor 2

Robert Berglund
Patrick Björkman
Stefan Federley
Jonatan Höglund
Robert Karlsson
Christoffer Landtman
Tom Lindberg
Tomas Martelin
Markus Nordström
Sebastian Perret
Anders Pohjola
Martin Pomoell
Niklas Renvall
John Söderholm
Henric Öhman

Bas 1

Kai Bäckström
Anders Ekberg
Max Eklund
Alexander Feldt
Carl Harald
Patrik Johnson
Tomas Melin
Kimmo Norreña
Jan Norrgård
Patrik Stenbäck
Harri Spolander
René Söderman
John Tallqvist
Mathias Thylin
Markus Virtanen
Mathias Westermarck

Bas 2

Anders Back
Leif Bergström
André Brunnberg
Rikhard Dahlström
Ville Jansson
Tuukka Kosola
Per Lesch
David Loid
Mikael Meinander
Carl von Numers
Markus Renlund
Rasmus Rosenqvist
Kasper Sundström
Mikael Tunér
Richard Wanamo

① Vårsång (På hoppets dag)

Stig upp på bergen! Livets morgon randas,
och dödens dimmor vika bort ur dalen;
Ty uments bor uti den luft du andas,
och hälsa bor i skummande pokalen.
Töm hoppets dryck! Av ingen sorg den blandas,
och i dess sötna smart fördunsta kvalen.

Zacharias Topelius

② Studentsång

Kring Saimens och Ladogas fjärdar och skär
vi vuxit som bröder tillsamman,
och åter från hemtjäljen samlas vi här,
och hälse varandra med gamman,
och sjunga en sång för vårt härliga land,
och fira en fest för de trofasta band,
som knyta som bröder oss samman.

Vems sinne ej gripes av underbar makt
vid minnet av hemlandets sjöar,
när solen omstrålar i morgonenens prakt,
dess fjärdar och lundar och ör:
En spegel är ytan så lugn och så klar,
men järnet det ligger i troget förvar,
på bottnet av hemlandets sjöar.

Men värmede igen för vår fädernebygd,
dess sång och dess språk och dess seder,
att söka förkovran i kunskap och dygd,
att vinna förtjänster och heder,
när lundarna gulna och sommaren flytt,
vid vishetens källa vi samlas på nytt,
och hälse varandra med gamman.

B. O. Lille

Spring Song (On the Day of Hope)

Climb the mountains! The dawn of life is breaking;
The mists of death lift from the vale.
Youth dwells in the air that you breathe
And health abides in the frothing cup.
Drink up the wine of hope, undiluted by sorrows.
In its sweetness all anguish soon fades.

Student Song

By the waters and islands of Saimaa and Ladoga
We grew up together as brothers,
And back from our homesteads we gather here
And greet each other with glee,
And sing a song to our splendid land
And celebrate the loyal bonds
That tie us like brothers together.

Which one of us is not transported
By memories of the lakes at home,
When the sun in its morning glory
Shines upon waters and groves and isles:
Their surface clear and calm like a mirror
But the iron is safely stored
At the bottom of the lakes at home.

But warmed again to our home county,
Its songs and its language and customs,
Seeking improvement in learning and virtue,
Striving for merit and honour,
When leaves are turning and summer is past
At the font of wisdom we gather again
And greet each other with glee.

3 Sång för Nordiska ynglingar

Skön är sommarn i Nord,
som en Valhalla-drömför.
Ej hon sluter ett tyngande öga.
Har du liv i ditt bröst,
fråga hjärtat och döm,
huru södern bekymrar dig föga.

J.A. Gadolin

4 Det var då

Högre mot sanden
svallar den vreda sjön,
björken på stranden
susar ej mera grön;
Marken är stel av snön.

Du, som med våren
flydde från dal och vän,
bragte dig tåren
blott för en stund igen
ville jag säga än:

"Skåda kring runden,
flicka, en gång ännu!
Minns du, hur lunden
fordom var grön och ljuv?
Se, vad den blivit nu!"

Se'n, då hon flydde,
skulle hon säga så:
"Skönare grydde
ynglingens kind också,
men det var då, – ja, då!"

Johan Ludvig Runeberg

Song for Nordic Youths

Fair is the Northern summer,
Like a dream of Valhalla!
She never shuts a heavy eye.
If there is life in your breast,
Ask your heart and know
That the South is of no concern.

That Was Then

Further up on the sands
Wells the raging lake
The birches on the beach
Are no longer green,
The snowy ground is hard.

You, who with the spring,
Deserted vale and friend –
If my tears
Could bring you back
I would say again:

'Look around you,
My girl, once more.
Remember how the grove
Once was green and fair?
Look at what it has become!'

Then, before fleeing,
She would speak thus:
'Fairer were also
The cheeks of the youth,
But that was then – yes, then!'

5 Philomele

De lugna fält, de stilla dalar
av rika jordan fyllas opp.
Ej vinden viskar, bäcken tar
och floden vilar i sitt lopp.

Blott vårens sångare i dalen,
ger luft åt känslan i sitt bröst;
Var tyst, var tyst! Hör näktergalen!
Hör du dess ljuva röst?

Anon.

6 Den sjuttonåriga

Jag vet ej vad jag hoppas,
och hoppas lika fullt;
mitt hjärta känns så ödsligt
och är ändå så fullt.
Vart syftar denna oro,
som ej ett mål kan nå?
Vad önskar jag, vad vill jag,
vad tänker jag uppå?

Vid sömnen hela dagen
jag sitter som en träl;
jag tycks arbete flitigt,
det lider ej likvälv.
Mot handen sjunker pannan,
och nälen glömmes då.
Vad önskar jag, vad vill jag,
vad tänker jag uppå?

Johan Ludvig Runeberg

7 Förgät mig ej

Över vågors klara speglar
du mig bort, mig hemät för:
vid din sida säll jag seglar,
resans längd min fröjd ej stör:

Philomele

The placid fields, the peaceful dales
Are filled with the richest soils.
No whisp'ring wind, no babbling brook
And in its bed the river rests.

The songster of spring alone
Vents the feelings in his breast;
Be quiet, hush! The nightingale!
Can you hear its charming song?

A Girl of Seventeen

I know not what my hopes are
And all the same I hope;
My heart feels oh so lonely
And yet it is so full.
What are its aims, this yearning
Which cannot reach a goal?
What do I wish, what do I seek,
What do I think upon?

All day at my sewing
I sit as if enslaved;
My work appears unflagging,
Yet nothing gets done.
I lean my head against my hand,
The needle is forgotten.
What do I wish, what do I seek,
What do I think upon?

Forget Me Not

Across the clear mirror of the waves
You take me away and bring me home:
By your side in joy I sail,
The journey's length is of no concern:

Dig jag har och allt jag äger,
allt i himmel och på jord!
Dock hör ett ord: förgåt ej mig!
ty jag kan aldrig glömma dig.

Adolf Fredrik Lindblad

8 Till Jonas Perón

Jonas uti källar'n' går,
öppnar sprund och svickor.
Glad och full han sedan står,
vid överfulla brickor.

Hjärtar pickar, pulsen slår,
Jonas mellan Claras lår,
vilka redan sett sin vär,
ligger så fornöjd, gutår.

Anon.

9 Fredmans epistel N:o 14

(Hör, I Orphei drängar)

Hör, I Orphei drängar,
stämmen era strängar,
knäppen alla
till Apollos pris!
I, som till exempel
uti Frøjas tempel
nederfalla,
följen er kapris.
I, som pröven gammalt öl, gutår,
eder önskas fuktigt silverhår
och en strupa som förmår!

Carl Michael Bellman

You I have and all I own,
All in heaven and on earth!
But hear one word: forget me not!
For I could ne'er forget you.

To Jonas Perón

John goes into the cellar
Opens shives and bunholes
Happily drunk he then leans
Next to the laden trays.

The heart beats, the pulse throbs;
John between Clara's thighs,
That have already seen their spring,
Lies satisfied – Your health!

Fredman's Epistle No. 14

(Hark, Ye Sons of Orpheus)

Hark, ye sons of Orpheus
Tune up your strings,
Strum ye in consort
To Apollo's praise!
You, who for instance,
To Freya's temple
Go to worship,
Do as you please.
You who sip from old beer, your health;
I wish you sodden, silvery hair
And a capacious gullet!

10 Fredmans epistel N:o 25

(Blåsen nu alla)

Blåsen nu alla,
hör böljorna svalla,
åskan går.
Venus vill befalla,
där Neptun rår.
Simmen tritoner,
och sjungen miljoner
Fröjas lov;
svaren postiljoner
i Neptuns hov.
Se Venus i sin prakt!
Kring henne hålla vakt
änglar, delfiner, sefirer och Pafos' hela makt;
vattunymfer plaska kring
i ring.

Sjungom nu alla!
Lät kärlek befalla
våra liv;
lät oss spelmän kalla
till tidsfördriv;
svalkom vår tunga,
och låtom oss sjunga
glädjesång;
dansa, gamla, unga,
nu på en gång!
Nymfer och friskt kalas,
vällust i blod och glas,
sömniga ögon, friskt hjärta, fioler, sång och bas
var Epistel innebär
och lär.

Carl Michael Bellman

Fredman's Epistle No. 25

(Now Raise Your Horns, All)

Now raise your horns, all,
And hear the waves lap,
The thunder clap.
Venus wants to govern
In Neptune's realm.
Swim, all ye tritones,
And sing, all ye millions,
Freya's praise;
Answer, all ye couriers
Of Neptune's court.
See Venus all bedeck'd!
Round her stands all her guard:
Angels and dolphins and zephyrs and all of Paphos' might;
Waterymphytes play and swim
In rings.

Let's raise our voices!
Let Love be the ruler
Of our lives;
Let us have music
To pass the time;
Empty your glasses
And let us now sing
A song of joy;
Dance, young and old,
All at once!
Nymphets and merry feast
Pleasure in casks and veins,
Sleepy eyes, a sound heart, fiddles, song and a bass
Each Epistle does us teach
And bring.

[1] Fredmans epistel N:o 13 (Nå, ä' nu alla församlade här?)

Nå, ä' nu alla församlade här?
Erik Bergström och brodern Pehr,
Benjamin Schwalbe? "Oui, mon frère,
vi ä' alla här."
Piskorna smälla och kuskarna släss...
nu komma vagnar och schäsar och tross:
herrskaper stimma vid lyktor och bloss,
och kuskarna släss.
Släkter och anförvanter,
nymfer och musikanter
balen öppnad är!
Anders Wingmark med sin fru,
Petter Bredström med sin kä'sta!
Hej, gutår... en sup ännu –
den var av de smärsta.
Skål, Anders Wingmark, välkommen, bror!
Och gutår, Otto Olssons mor!
Syster Jeanna med bjäfs och flor,
salopp och röda skor!

Carl Michael Bellman

[2] Kreivin syliissä istunut

Minä seisoin korkialla vuorella,
viheriaisessä laakossa.
Näin, näin minä laivan seilaavan,
kolme kreiviä laivalla.

He laskivat laivan rannalle,
kävit maallen astumaan.
Ja se nuorempi kreiveistä kaikista
tuli minua kihlaamaan.

Ja se ilta oli lämmin, ihana,
ja linnut ne lauloivat.
Keto allansa kaunis ja vihanta,
kukat keolla kasvoivat.

Kanteletar

Fredman's Epistle No. 13 (So Is Everyone Now gathered?)

So is everyone now gathered?
Erik Bergström and brother Pehr,
Benjamin Schwalbe? 'Oui, mon frère,
We are all here.'
Whips are cracking and coachmen fight...
Now coaches and gigs all approach:
The guests make lively by lanterns and lights,
And coachmen fight.
Family and friends,
Nymphets and musicians,
The ball has commenced!
Anders Wingmark with his wife,
Petter Bredström with his strumpet!
There – your health... one more dram –
That was one of the smaller ones.
Cheers, Anders Wingmark, welcome, brother!
And your health, Otto Olsson's mother!
Sister Jeanna with frills and lace,
Cape and red shoes!

Sitting in the Count's Lap

I stood upon the high hill,
In the verdant valley.
I saw, I saw a ship sailing,
Three noble counts on the ship.

They brought the ship ashore,
They disembarked onto the land.
And the youngest of the counts
Came to me to pledge his troth.

And it was a warm, beautiful evening,
And the birds were singing.
The field beneath them was beautiful and verdant
The flowers were growing in the field.

13 Folkvisa

(Laulu kanteletta soittavalle tytölle)

Tuopa tyttö, kaunis tyttö,
kanteletta soittaa,
monen miehen hyvän mielen
taitavasti voittaa.

Ole nuorra iloinen,
tee leikki kunnialla,
kunniaittaa tyttö on
kuin halmje, joss' on halla.

Nuorten ilot, naisten naurut
pian sulta puuttuu,
siinä leikin loppu on
kun piika vaimoks' muuttuu.

Trad.

14 Turvaton

Onneton olin minä ollessani,
onneton tähän kylään tullessani.

Maalima minua nyt paljoki vaivaa
ja minun eteheni kuopppaa kaivaa.

Linnut ne laulelivat metsien pääällä;
meistä he laulovat siellä ja täällä.

Ei ole ajat enää, niinkun olit ennen,
entiset ajat ovat olleet ja menneet.

Kanteletar

15 Folkvisa (Rannalla itkijä)

Läksin minä kesäyönä käymään
siihen laaksoon kussa kuuntelin päivää,
kussa lintuset laulaa, metsäkanatki ne pauhaha,
ja mun sydämeni etsi lepoa ja rauhaa.

Folk-song

(Song of the Girl Playing the Kantele)

That girl, that beautiful girl
Is playing the kantele,
She skilfully gains
The appreciation of many a man.

Be young and happy,
Play with virtue,
Without virtue, a girl is
Like a burnt field where the frost lies.

The joys of the young, the girls' smiles
Will soon come to an end for you,
The game is over
When a girl becomes a wife.

Defenceless

I was feeling unhappy,
Unhappy when I came to this village.

The world now troubles me greatly
And puts obstructions in my way.

The birds, they sang up above the forest,
They sang about us, here and there.

The times are not what they used to be,
The former times have been and gone.

Folk-song (The Girl Crying on the Shore)

On a summer night I went out
Into the grove where I listened for the day,
Where the little birds sing and the grouse cry,
And my heart sought rest and peace.

Katsoin minä alas vetten puoleen,
nän rannalla tytön kauniin ja nuoren,
joka istui ja itki, katsoi aaltoja pitkin,
ja hän oli surullinen joka hetki.

Kanteletar

16 Verinen poika (Velisurmaaja)

Mistäsi tulet, kustas tulet,
poikani iloinen?
Merien rannalta, meren rannalta,
äitini kultainen!

Mitü sieltä tekemästä,
poikani iloinen?
Hevostani juottamasta,
äitini kultainen!

Mist' on jalkasi vereen tullut,
poikani iloinen?
Hevonen polkasi rauallansa,
äitini kultainen!

Mist' on miekkasi vereen tullut,
poikani iloinen?
Pistin veljeni kuoliaaksi,
äitini kultainen!

Kanteletar

17 Fantasi över ett finskt tema

Minun kultain kaunis on, sen suu kuin aurankukka.
Siniset silmät sillä on ja punainen sen tuukka.

Trad,

I looked down towards the water,
I saw a beautiful young girl on the shore,
Who was sitting and weeping, looking at the waves,
And she was sorrowful every moment.

The Bloody Boy (The Fratricide)

Where are you coming from, where have you been,
Son of mine so happy?
From the seashore, from the seashore,
Dear mother of mine!

What were you doing there,
Son of mine so happy?
Taking my horse to water,
Dear mother of mine!

Where did the blood on your leg come from,
Son of mine so happy?
The horse's shoe scraped against it,
Dear mother of mine!

Where did the blood on your sword come from,
Son of mine so happy?
I stabbed my brother to death,
Dear mother of mine!

Fantasy on a Finnish Theme

My beloved is beautiful, her mouth like a corn-cockle
She has blue eyes and red hair.

18 Frühlingsglaube

Die linden Lüfte sind erwacht,
 Sie säuseln und weben Tag und Nacht,
 Sie schaffen an allen Enden.
 O frischer Duft, o neuer Klang!
 Nun, armes Herz, sei nicht bang!
 Nun muss sich alles, alles wenden.

Ludwig Uhland

19 Ich bin nun einmal so

Mich treibt mein leichter, froher Sinn
 von einem Ort zum andern hin,
 doch stets vergnügt und froh.
 Zumal die Mädchen mir vor allen,
 heut' so, und morgen so gefallen.
 Ich bin nun einmal so, ja!
 Ich bin nun einmal so.

Anon.

20 Gespräche der Irrlichter

Irrlichter, die Knaben
 die laufen und traben
 mit Luft sich beschuend,
 Nichtsnutziges tuend,
 mit Luft sich beschuend,
 Nichtsnutziges tuend,
 besprechen sich gerne
 beim Schein der Laterne.

O, sage mir an,
 was hast du getan?
 Ein Frosch, ein Frosch,
 es sah mit dem Rumpfe
 ein Frosch aus dem Sumpfe,
 das hat mich verdrossen,

Spring Belief

The balmy breezes have awoken,
 They murmur and weave day and night,
 They are busy everywhere.
 O fresh scent, O new sound!
 Now, my poor heart, do not be anxious!
 Now everything, everything must change.

That's What I Am Like

My easy-going, merry temperament
 Drives me from one place to another,
 But always contented and happy.
 Especially and above all I like
 The girls, today like this, tomorrow like that.
 That's what I am like, yes,
 That's what I am like.

Conversations of the Will o'the Wisps

Will o'the wisps, the lads
 Who are running and trotting around,
 Pelting each other with thin air,
 Doing things of no value,
 Pelting each other with thin air,
 Doing things of no value,
 They like to talk things over
 By lamplight.

O, tell me,
 What have you done?
 A frog, a frog,
 Raising himself up,
 A frog from the bog,
 He irritated me;

ich brannt' ihm zum Possen,
die Schnauze mit Feuer!
Er quakt ungeheuer!

So sage mir nun,
was war denn dein Tun?

Ein Hirsch kam mit Zacken,
ich setzt' auf den Nacken
mich zwischen die Hörner,
da fuhr er durch Dörner
mit Schnauben und Rasen!
Ich fiel auf die Nasen!
Ich fiel auf die Nasen!

Nun sage du schnell,
was tatst du, Gesell?

Es trugen die Winde
mich gar zu geschwinde,
eh' ich mich's verschen,
ein Dorf sah ich stehen,
da bellten die Hunde,
da wach ich zur Stunde.

Und nun zur gut' Nacht,
was hast denn du gemacht?

Ein Wandrer, der Wege
nicht kannte noch Stege,
er sah mich zum Leuchter,
und immer noch keucht' er.
Da löscht' ich die Funken,
da war er versunken,
da löscht ich die Funken,
da war er versunken.

Und aus ist das Wort,
dann hüpfen sie fort!

Friedrich Rückert

As a prank I burned
His mouth with fire!
He croaked terribly!

So tell me,
What have you been doing?

A deer came with its antlers,
I sat myself down on its neck,
Between those antlers,
Then he went off through the thorns,
Snorting and raging!
I fell flat on my face!
I fell flat on my face!

So tell me quickly,
What did you do, friend?

The winds bore me along
All too quickly,
Before I knew where I was
I saw a village there,
Then the dogs barked,
And immediately I made myself scarce.

And now, to round off the evening,
What have you been doing?

A wanderer, who knew
Neither the roads nor the paths,
He looked to me to light his way,
And he was still gasping for breath.
Then I extinguished the sparks
And he was lost,
Then I extinguished the sparks
And he was lost.

And that's enough chatter,
Then they skip away!

㉑ Der Jäger auf der Kirchweih

Durch den Wald bin ich gegangen,
bin gegangen durch das Feld,
hab' gepfiffen, hab' gesungen,
bin vor Freuden brav gesprungen,
hab' mein Netzelin ausgestellt,
bin gestanden, hab' ich geschaut,
doch vergeblich musst' es sein!
Vöglein sind mir fortgeflogen und ich selbst,
ich war betrogen.
Keiner wollt' ins Netz hinein!

Und da nehm' ich gleich mein Netzelin,
frisch und auf die Kirchweih hin!
Und da pfeif' ich und sing' ich und da tanz' ich,
und da sing' ich und so rechт nach meinem Sinn;
Und da kommt mir gleich ein Mädel blicket mich
nur einmal an:
Ei, du brauchst fürwahr kein Netzelin,
grüss' dich Gott mein liebes Schätzlein,
fängst ja selbst den Jägersmann!

August Heinrich Hoffmann von Fallersleben

㉒ Wiegenlied (Alles still in süßer Ruh)

Alles still in süßer Ruh,
drum, mein Kind, so schlaf auch du!
Draußen säuselt nur der Wind,
su-su-su, schlaf ein, mein Kind!

August Heinrich Hoffmann von Fallersleben

The Hunter at the Parish Fair

I walked through the forest
Walked through the field,
I whistled and I sang,
I leaped boldly with joy,
I put out my nets,
And I stood and watched,
But it was all in vain!
The little birds flew away from me – and I myself,
I was deceived.
None of them wanted to go into the net!

And so straight away I take my net
And set off for the parish fair!
And then I whistle and sing and dance,
And there I sing and do just as I please;
And immediately a girl comes up to me,
and looks at me just once:
Ah, you certainly don't need a net,
Greetings, my dear little treasure,
You yourself will catch the hunter!

Lullaby (All is Quiet in Sweet Repose)

All is quiet in sweet repose,
Thus, my child, you too should sleep!
Outside only the wind murmurs,
Su-su-su, go to sleep, my child!

23 Die Abendglocke auf dem Berge

Abend ist's, mit leisen Düften
sinkt die Däm'm rung in das Tal.
In den stillen, dunklen Lüften
tönet nur am Felsenwall
feierlich der Glockenwall.

Wie von steilen Bergeshöhen
dort der Turm herunter blickt,
und mit dieser Töne Wehen
alles eitle Sorgen singt,
tiefe Ruh' ins Herz mir dringt.

Süße Klänge, mildes Tönen,
in dir löset sich mein Herz,
und ein unbezwiglich Sehnens
zieht die Seele himmelwärts,
über Erdenlust und Schmerz.

Karoline Pichler

24 Lied an die schöne Müllerin

Die Mühle wogt wohl Tag und Nacht,
sie wogt in nichts als Liebe,
Lieb' hat die Räder im Schwung gebracht,
die Lieb' ist ihr Getriebe.
Und in der Mühle die Müllerin hat meinen Sinn bestrickt
mit Liebesbanden.
und in der Mühle die Müllerin hat meinen Sinn umstrickt
mit Liebesbanden.

O! wenn ich doch das Rädchen wär,
so wollt' ich Lieb' ihr sausen,
und wär' ich der Mühlbach unterher,
so wollt' ich Lieb' ihr brausen.
Und wär' ich im Wasser der Wassermann,
mit starkem Arme fasst' ich sie an,
und zög' sie in mich herunter.
Dort droben blinket ihr Kämmerlein,
das stille Lämpchen zittert,

The Evening Bell on the Hill

It is evening; with gentle scents
The dusk sinks into the valley.
In the silent, dark air
The echoing bells ring out
Solemnly at the rock face.

As though from steep hillsides
There the tower gazes down,
And with the drifting of these notes
Everything sings of vain sorrows,
Deep calm penetrates my heart.

Sweet sounds, mild notes,
In you my heart dissolves,
And an uncontrollable longing
Draws the soul heavenwards,
Above earthly desire and pain.

Song to the Fair Miller-Maid

The mill is turning night and day,
It turns from nothing but love,
Love has set the wheels in motion,
Love is its driving force.
And in the mill, the miller-maid has charmed my senses
With the bands of love.
And in the mill, the miller-maid has enveloped my senses
With the bands of love.

Oh! But if I were the wheel,
I would growl my love to her,
And if I were the mill stream beneath,
I would roar my love to her,
And if I were the watersprite in the water,
I would take her with my strong arms
And draw her down to me.
Up above in her room there's a light,
The silent little lantern trembles,

die Fledermaus umkreiset den Schein,
mir ist der Laden vergittert.
Erschwinge dich, mein stiller Gedank',
und schau' dich gesund und schau' dich krank.
Schau wie sie lächelnd entschlummert!
Schau! O, schau!

O! küß ihr sanft das Lächeln vom Mund,
mit deinen heißen Küssem,
und flüstre ihr tief in den Herzensgrund,
was sie dann doch muss wissen,
dass mir's ist voll und warm,
und wenn ich nicht ruh' in der Müllerin Arm,
so ruh' ich in ihren Wassern.
Und wenn ich nicht ruh' in der Müllerin Arm,
so ruh' ich in ihren Wassern!

Friedrich Rückert

㉕ À la Mélancolie

Tendre mélancolie,
volupté du malheur !
loin de ma douce amie,
que j'aime ta langueur !
Malheureux, qui des larmes
ignore la douceur,
et méconnait les charmes
de ta tendre douleur,
Malheureux !

Louis Philippe de Ségur

㉖ Rheinweinlied

Vinum Rhenanum!
Est meum arcanum in jeglicher Not,
mit Rheinwein sich netzen,
mit Mädchen ergötzen ist's Erste Gebot!

Anon.

The bat circles around the light;
The shutters are barred against me
Ascend, O secretive thought of mine,
And look till you're sick and till you're well.
Look how she smilingly falls asleep!
Look! Oh, look!

Oh! Gently kiss the smile away from her mouth
With your hot kisses,
And whisper into the depths of her heart
That which she has to know:
That my heart is full and warm,
And if I cannot rest in the miller-maid's arms,
I shall rest in her mill stream.
And if I cannot rest in the miller-maid's arms,
I shall rest in her mill stream.

To Melancholy

Gentle melancholy,
Pleasures of sadness!
Parted from my beloved,
How I love your languor!
Unfortunate he who
Ignores the charm of tears,
And feels not the allure
Of your tender pangs;
Unfortunate!

Rhine Wine Song

Vinum Rhenanum!
Est meum arcanum in every distress,
To moisten yourself with Rhine wine and
To take pleasure with the girls is the first commandment!

27 Schenkt ein!

Schenkt ein, schenkt ein, schenkt ein,
den duftenden, perlenden Wein, schenkt ein!
Des Bacchus milde Gaben lass uns nicht still vergraben,
Schenkt ein! Schenkt ein! Schenkt ein!
den duftenden, perlenden Wein!
Schenkt ein!

Sing laut! Singt laut! Singt laut!
Das Lied ist des Weins holde Braut!
Und wenn sie sich vermählen,
kann Freude nimmer fehlen.
Singt laut! Singt laut! Singt laut!
Das Lied ist des Weins holde Braut!
Singt laut!

Anon.

Let It Flow!

Let it flow, let it flow, let it flow,
The sweet-scented, sparkling wine, let it flow!
Let us not bury in silence the mild gifts of Bacchus;
Let it flow! Let it flow! Let it flow!
The sweet-scented, sparkling wine!
Let it flow!

Sing aloud! Sing aloud! Sing aloud!
Song is the wine's fair bride!
And if the two are wed,
Joy can never be lacking.
Sing aloud! Sing aloud! Sing aloud!
Song is the wine's fair bride!
Sing aloud!

28 Trinklied (Warnung vor dem Wasser)

Guckt nicht in Wasserquellen,
Ihr lustigen Gesellen,
Guckt lieber in den Wein!
Die Wasser sind betrüglich,
Vinoße sind vergnüglich:
Guckt lieber in den Wein!

Narciß, der hat's erfahren
In seinen jungen Jahren:
Er sah nicht in dem Wein,
Nein, in dem Quell der Wildnis,
Sein allerliebstes Bildnis:
Guckt lieber in den Wein!

Wilhelm Müller

Drinking Song (Warning About the Water)

Do not look into springs of water,
Ye merry comrades,
Look rather into the wine!
The waters are deceptive,
Wine brings satisfaction:
Look rather into the wine!

Narcissus discovered it
In his younger years:
He did not look into the wine,
No, in the wilderness spring
He found the image he best favoured:
Look rather into the wine!

29 Björneborgarnas marsch

Söner av ett folk, som blött
på Narvas hed, på Polens sand, på Leipzigs slätter,

Lützens kullar.

än har Finlands kraft ej dött,

än kan med oväns blod ett fält här färgas rött!

Bort, bort, vila, rast och fred!

En storm är lös, det ljungar eld och fältkanonens

åska rullar;

framåt, framåt led vid led!

På tappre män se tappre fäders andar ned.

Ädlaste mål

oss lyser på vår bana;

skarp är vårt stål

och blöda är vår vana.

Alla, alla käckt framåt!

Här är vår sekelgamla frihets sköna stråt.

Lys högt, du segersälla fana,

sliten av strider se'n en grånad forntids dar.

Fram, fram, vårt ädla, härjade standar!

Än finns en flik med Finlands gamla färger kvar!

Aldrig skall vår fosterjord

av väldets makt ur oförblödda bataljoners

armar ryckas;

aldrig ljuda skall det ord,

att Finlands folk förträdt sin fria bygd i nord.

Falla kan den tappre blott,

ej rygga för en faras hot, ej svika, böjas och förtryckas.

Falla, sköna krigarlott,

bliv vår, se'n för en seger än vi kämpa fått!

Vapen i hand

och käckt vår ovän nära!

Dö för vårt land

är leva för vår ära.

Rastlös fram från strid till strid,

ty nu är studen vår och nu är skördens tid.

Glesnade leder vittne bärta

March of the Pori Regiment

Sons of a nation, whose blood has wet

The moor of Narva, the Polish flats, the Leipzig plains
and the Lützen hills,

Finland's strength has not yet waned,

Still may an enemy's blood redder these fields!

Away, away, calm, rest and peace!

A storm is loose, fire flashes and thund'ring
cannon roar;

Onwards, onwards file by file!

Upon brave men the spirits of brave fathers gaze.

The noblest goal

Guides us on our journey;

Sharp is our steel;

To bleed is our want.

All, all: march bravely on!

This is the fair path of our century-long freedom.

Shine bright, victorious flag,

Tattered in battles since ages long past.

Advance, our banner, scarred and noble!

A corner still displays the ancient Finnish colours!

Never shall our fatherland

By force be wrested from of the hands of soldiers

not yet dead;

Never shall the rumour spread

That Finland's people has failed its free home in the north.

There is but dying for the brave,

No retreat when danger looms, no betrayal or submission.

Death, fate of the warrior,

Come to us, when we have fought for one more victory!

Arms prepared

We walk against our foe!

Dying for our country

Is living for our honour.

Onwards without rest, from battle to battle;

Now is our moment, the harvest is here.

Thinned-out ranks bear witness

härligt om mod och bragder, om vårt lands försvar.
Fram, fram, vårt ädla, trotsiga standar!
Omkring dig än din trogna finska vakt du har.

Johan Ludvig Runeberg

[30] Suomis sång

Hör hur härligt sången skallar,
mellan Wäinös runo-hallar.

Det är Suomis sång.

Det är Suomis sång.

Hör de höga furor susa,
hör de djupa strömmar brusa,
det är Suomis sång.
Det är Suomis sång.

Överallt en röst oss bjuder,
överallt en stämma ljuder,
det är Suomis sång.
Det är Suomis sång.

Broder äger du ett hjärta,
i dess tjusning i dess smärta.
Hör blott Suomis sång.
Hör blott Suomis sång.

Emil von Qvanten, rev. J. L. Runeberg

[31] Finlands flagga

Blås högt i vind och fladdra fritt,
vår glada duk i blått och vitt,
vår sköna framtidsflagga!
Flyg stolt och djärv ur hamnens bädd
i oceanens färger klädd
till blåa böljors fragga!
Den livsminut
du vecklas ut
går Finlands namn
från hamn till hamn.

Of great deeds and courage in our country's defence.
Advance our banner, proud and noble!
Around you still stands your Finnish guard!

The Song of Suomi

Hear how clear the song resounds
Between the runo-halls of Wäinö.
The song of Suomi [Finland],
The song of Suomi.

Hear the tall pine trees sough,
Hear the deep rapids roar.
The song of Suomi.
The song of Suomi.

Everywhere a voice implores us,
Everywhere a voice rings out,
The song of Suomi.
The song of Suomi.

Brother, if you have a heart
In its charm and in its pain,
Hear the song of Suomi.
Hear the song of Suomi.

Finland's Flag

Catch the wind and flutter free,
Our joyous cloth in blue and white,
Our fair future flag!
Fly bold and brave out of the port
Clad in the ocean's colours
Of blue waves and their foam!
The moment that
You are unfurled
The name of Finland
Flies from coast to coast.

Vår duk är vit! Han är för god
att purpas med en fläck af blod,
förrän i stridens timma!

Vår duk är blå! Han är för ung
att svaja gul och blek och tung
för höstens kulna dimma!

Från vintersnö
till blånat sjö
till glans och vår
vår flagga går.

Vår duk är vit! Han är för god
att purpas med en fläck af blod.

Var finns ett land på jordens ring
med hav uti och hav omkring,
mer värt en flaggas ära.
Ur havets barm vi vuxit upp;
Det är vår väg, det är vårt hopp;
Så må dess färg vi bära.

Vid sjö och våg,
vår vagga låg,
vårt hela land
är strand vid strand.

Var finns ett land på jordens ring
med hav uti och hav omkring.

Blås högt i vind...

Zacharias Topelius

32 Hymn till Finland (ur *Kung Karls jakt*)

Och ila vi bort från Finlands strand,
det älskade land, det dyra land,
så hälsa vi högt dess blomstrande skär,
så lämna vi minnen och hjärtan där.

Och leve du fritt och sällt och glatt,
du älskade land, vårt hjärtas skatt!
Högt stige vår bön mot himmelmens rand
för dig, för dig, o vårt fosterland!
Farväl!

Zacharias Topelius

Our cloth is white! It is too fine
To be stained by a drop of blood
Until the battle starts.

Our cloth is blue! It is too young
To waver yellowed, pale and heavy
In the chilling autumn mist.

From winter snows
To bluest lake
To shining spring
Our flag proceeds.
Its cloth is white. It is too fine
To be stained by a drop of blood.

Where is a country on this earth
With seas within and seas around
More worthy of a glorious flag.
Out of the sea we've come;
That is our way, that is our hope;
Its colours thus we carry.

By lake and stream
Our cradle stood,
Our land entire
Is shore by shore.
Where is a country on this earth
With seas within and seas around!

Catch the wind...

Hymn to Finland (from *The Hunt of King Charles*)

Should we depart the Finnish shore,
Beloved country, country dear,
We stoutly greet its flowering isles,
And there leave our hearts and memories.

May you remain free, bless'd and happy,
Beloved country, prize of our hearts!
Our prayer will rise to heaven high
For you, for you, our fatherland!
Farewell!

33 Vårt land

Vårt land, vårt land, vårt fosterland!
Ljud högt, o dyrta ord.
Ej lyfts en höjd mot himlens rand,
ej sänks en dal, ej sköljs en strand,
mer älskad än vår bygd i nord,
än våra fäders jord.

Din blomning, sluten än i knopp,
skall mogna ur sitt tvång;
Se, ur vår kärlek skall gå upp
ditt ljus, din glans, din fröjd, ditt hopp.
Och högre klinga skall en gång
vår fosterländska sång.

Johan Ludvig Runeberg

Our Land

Our land, our land, our fatherland!
Ring out, O noble words.
There are no hills against the sky,
No valleys deep, no waveswept shore,
More cherished than our northern home –
Than our fathers' land.

Your blossoming, though still in bud,
Shall break free from its bonds;
And out of our love shall rise
Your light, your glow, your joy, your hope.
And stronger still shall once be heard
Our patriotic song.

DDD

RECORDING DATA

Recorded in March 2008 at the Järvenpää Hall, Finland and in November 2008 at Nya Paviljongen, Grankulla, Finland

Recording producer and sound engineer: Marion Schwebel

Digital editing: Bastian Schick; Piotr Furmanczyk

Neumann microphones; RME Octamic D microphone preamplifier and high resolution A/D converter;

Yamaha DM 1000 digital mixer; Protocols Workstation; B&W Nautilus 802 loudspeakers; STAX headphones

Executive producer: Robert Suff

BOOKLET AND GRAPHIC DESIGN

Cover text: © Fabian Dahlström 2008

Translations: William Jewson (English); Jan Strandberg (Finnish); Anna Lamberti (German)

Front cover painting by Eero Järnefelt (1919) depicting the festivities in the Gummätkt park on 'Flora Day', 13th May 1848,
when Akademien gave the first performance of *Vårt land* under Pacius's direction. Painting owned by Villa Gyllenberg

Back cover photograph: © Matias Uusikylä

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett, Compact Design Ltd, Saltdean, Brighton, England

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: +46 8 544 102 30 Fax: +46 8 544 102 40

info@bis.se www.bis.se

BIS-CD-1694 © & ® 2009, BIS Records AB, Åkersberga.

Photograph of Akademiska Sångföreningen, taken on Pacius's birthday, 19th March 2008, at Riddarhuset (the House of Nobility) in Helsinki.

BIS-CD-1694